

KELVIN
Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Inżynieryjne KELVIN Sp. z o.o.
ul. Piękna 13, 85-303 Bydgoszcz

NAZWA I ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO:

Budynek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubaszczu

Lubaszcz

Kategoria budynku

IX

dz. nr 13/9

INWESTOR, ZAMAWIAJĄCY, ADRES:

Powiat Nakielski

ul. Gen. H. Dąbrowskiego 54, 89-100 Nakło nad Notecią.

Ekspertyza

**o występowaniu gatunków chronionych zwierząt, ze
szczególnym uwzględnieniem miejsc lęgowych ptaków i nietoperzy
w budynku**

Wykonał:

Tadeusz Ambroziak 15 kwietnia 2017 r.

inż. Tadeusz Ambroziak
Uprawnienia budowlane do projektowania
i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń
w specjalności instalacji elektrycznych
i sieci energetycznych
Nr upr. 7210/265/76

Spis treści

1. Informacje ogólne
2. Celowość ekspertyzy ornitologicznej.
3. Zakres ekspertyzy.
4. Procedura wykonania ekspertyzy.
5. Obiekty ekspertyzy
6. Metodyka kontroli ornitologicznej.
7. Wyniki.
8. Zalecenia.
- 8.1. Termin prac remontowych
- 8.2 Działania minimalizujące negatywne skutki oddziaływania remontu na ornitofaunę
9. Literatura.
10. Dokumentacja fotograficzna

1. Informacje ogólne.

Inwentaryzacja ornitologiczna oraz chiropterologiczna budynku została przeprowadzona w dniu 15 kwietnia 2017r. na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Nakielskim i Przedsiębiorstwem Inżynieryjnym Kelvin – Sp. z o. o.

Działania przeprowadzone podczas kontroli miały na celu wykrycie wszystkich miejsc lęgowych ptaków oraz noclegowisk nietoperzy w budynkach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lubaszczu.

2. Celowość przeprowadzenia ekspertyzy ornitologicznej.

Projekty realizowane w zakresie termomodernizacji obiektów budowlanych, jak i wszelkie inne prace budowlane i remontowe, muszą być prowadzone zgodnie z ogólnie obowiązującym prawem, między innymi z aktami z zakresu prawa ochrony przyrody:

- ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z 2014r. poz. 1794.);
- ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628, 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 1101.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2014 poz. 1348);
- ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2014 poz. 1789);

Prace budowlane muszą być przeprowadzone z uwzględnieniem potrzeb i biologii zwierząt występujących w budynkach (głównie najliczniejszych z nich chronionych prawnie kręgowców: ptaków). Przeprowadzenie prac przyniesie efekt ekologiczny zmniejszając zapotrzebowanie budynku na energię potrzebną do jego ogrzania.

3. Zakres ekspertyzy.

Ekspertyza ornitologiczna i chiropterologiczna obejmuje dwie części.

Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków i nietoperzy, a także ustalenie miejsc zajętych przez ptaki lub nietoperze, określenie gatunków i ich liczebności.

Drugą częścią jest zaproponowanie rozwiązań w aspekcie zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania remontu obiektu.

4. Procedura wykonania ekspertyzy.

- a. Ogólne wizualne sprawdzenie całego obiektu.

- b. Lokalizacja miejsc i szczelin niebezpiecznych dla ptaków lub nietoperzy.
- c. Lokalizacja miejsc i szczelin możliwych do zasiedlenia przez ptaki lub nietoperze.
- d. Lokalizacja ewentualnych gniazd, otworów i szczelin zajętych przez ptaki lub nietoperze.
- e. Sporządzenie szczegółowej dokumentacji fotograficznej.

5. Obiekty ekspertyzy.

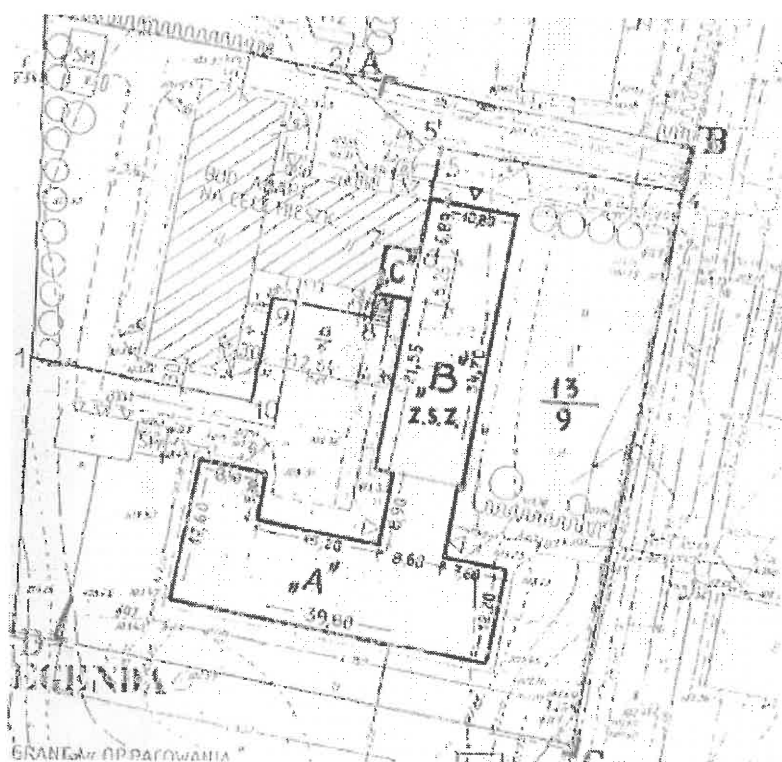
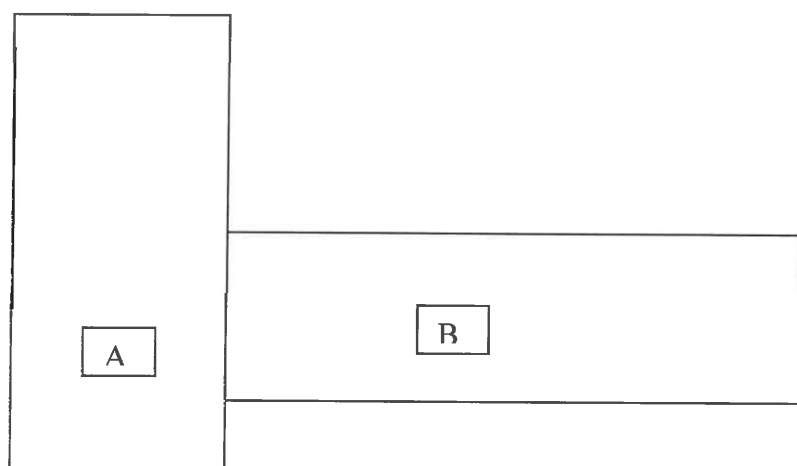
Opinia dotyczyła występowania ptaków i nietoperzy w budynkach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych zlokalizowanych w Lubaszczu. Obiekt złożony jest z 2 połączonych budynków A, B oznaczonych na poniższym schemacie.

A- Budynek dydaktyczny szkoły - posiadający 2 kondygnacje nadziemne, o dachu płaskim krytym papą;

B- Budynek dydaktyczny szkoły ^{ponad}podstawowej – posiadający 2 kondygnacje nadziemne i jedną podziemną, o dachu płaskim krytym papą .

Dane obiektu		
Długość	55,80	m
Szerokość	39,80	m
Wysokość	7,40	m
Powierzchnia zabudowy	1012,13	m ²
Powierzchnia użytkowa	1750,00	m ²
Ilość kondygnacji	3	szt
Ilość kondygnacji naziemnych	2	szt
Ilość kondygnacji podziemnych	1	szt
Głębokość posadowienia	1,20	m
Obwód budynku	191,25	m
Liczba użytkowników	160	osób
Wysokość kondygnacji	3,20	m
Strefa klim	II	
Konstrukcja budynku	Tradycyjna	

Rysunek 1: Szkic budynku, dla którego przeprowadzono inwentaryzację z oznaczeniami.

Rysunek 2: Mapa lokalizacji budynku, dla którego przeprowadzono inwentaryzację

6. Metodyka kontroli ornitologicznej.

a. Oględziny budynku prowadzono w dniu 15 kwietnia 2017 r. w godzinach: 10.45-14.45 oraz tego samego dnia w godzinach 17:40-20:25;

b. W czasie kontroli skoncentrowano się na monitorowaniu obiektów pod kątem występowania potencjalnych miejsc mogących służyć jako siedliska lęgowe ptaków oraz miejsc noclegowisk nietoperzy. Sprawdzano m.in.: szczeliny dylatacyjne, szczeliny między płytami, otwory technologiczne, szczeliny za rynnami, szczeliny pod parapetami okiennymi, narożniki okien, otwory wentylacyjne w stropodachu i inne.

c. Notowano pojawienie się wszystkich ptaków w obrębie budynku i jego najbliższym otoczeniu, ptaki wlatujące do wszelkich szczelin i otworów znajdujących się w obrębie budynków, a także wszystkie miejsca, z których wystawał potencjalny materiał gniazdowy lub samo gniazdo, a także lokalizacje byłych siedlisk gniazdowych, zniszczonych.

d. Nasłuchy przy użyciu detektora ultrasonograficznego prowadzone były w czasie największej aktywności nietoperzy tj. pół godziny przed zachodem słońca i trwające przez ok. 1 godzinę po zachodzie słońca.

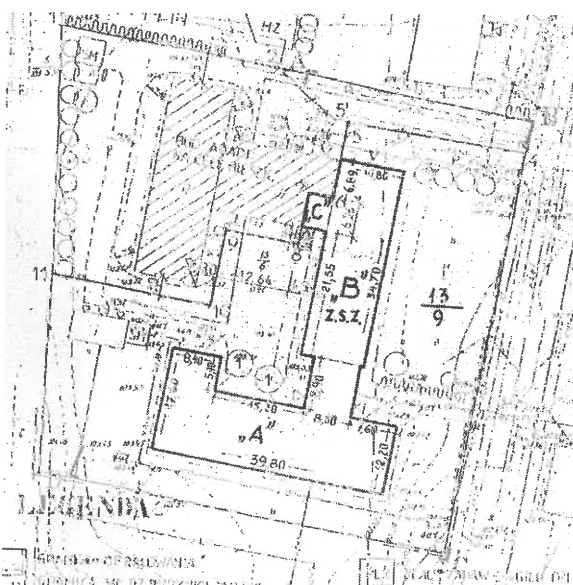
e. Stosowany sprzęt:

- detektor ultrasonograficzny LunaBat DFD-1;
- aparat fotograficzny Canon Eos 600D, obiektyw SIGMA 17-70 mm f/2.8-4
- rejestrator Zoom H1;
- lornetka 10 x 50;
- kamera endoskopowa z możliwością rejestracji obrazu.

7. Wyniki.

Stwierdzono miejsca gniazdowania jaskółki oknówki

(*Delichon urbicum*) w dwóch miejscach elewacji budynku A, zaznaczonych na mapie.

8. Zalecenia.

8.1. Termin prac remontowych oraz ich harmonogram.

W związku ze stwierdzeniem miejsc lęgowych ptaków w zachodniej elewacji, prace budowlane na dachu przy tych ścianach prowadzić należy po zakończeniu sezonu lęgowego tj. po 20 sierpnia.

Ze względu na nie stwierdzenie miejsc gniazdowania ptaków ani noclegowisk nietoperzy dopuszcza się prowadzenie prac na pozostałych elewacjach budynku.

8.2 Działania minimalizujące negatywne skutki oddziaływania remontu na ornitofaunę.

Wskazany jest kontakt telefoniczny ornitologa z kierownikiem budowy, inżynierem nadzoru budowlanego oraz z administratorem budynku w czasie prowadzenia remontu, na wypadek odnalezienia gniazd ptaków niewskazanych w ekspertyzie. W związku z terminem prowadzonych prac istnieje ryzyko odnalezienia zajętego gniazda przez ptaki. W takim przypadku roboty budowlane należy niezwłocznie przerwać, usunąć wszelkie elementy utrudniające dołot do gniazda (rusztowania, siatki itp.) i skontaktować się z ekspertem ornitologiem.

8.3. Kompensacja utraconych potencjalnych miejsc gniazdowych ptaków przez zamontowanie specjalistycznych budek lęgowych oraz specjalnych schronów.

Biorąc pod uwagę rolę jaką pełni budynek, ilość budek koniecznych do rozwieszenia wyliczono mnożąc liczbę stwierdzonych gniazd przez 2, gdyż brak jest pewności, że wszystkie skrzynki zostaną zajęte oraz dodając skrzynki mające kompensować potencjalne miejsca siedlisk ptaków.

W celu rekompensaty wykazanych miejsc lęgowych ptaków, które w wyniku termomodernizacji budynku zostaną zniszczone w terminie po 20 sierpnia br., za obligatoryjne należy uznać zamontowanie w trakcie trwania remontu odpowiednio 4 półek dla jaskółki oknówki wykonanych z drewna sosnowego

Wysokość – 17 cm

Szerokość – 55 cm

Długość -15 cm

Półki należy rozwieszać w górnej części elewacji pod okapem miejsc wskazanych jako dotychczasowo zajęte przez ptaki. Budki należy rozwiesić w przestrzeni pomiędzy oknami tak, aby ich ewentualny upadek nie zagrażał bezpieczeństwu ludzi.

Raz na trzy lata przed sezonem lęgowym tj. w miesiącu lutym należy dokonać

zewnątrznych oględzin zamontowanych budek i ocenić ich stan techniczny.

9. Literatura.

WYLEGAŁA P., JAROS R., DZIECIOŁOWSKI R., KEPEL A., SZKUDLAREK R., PASZKIEWICZ R., 2009. *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”.

ZYSKOWSKI D., ZIELIŃSKA D., 2014 „*Przewodnik do inwentaryzacji oraz ochrony ptaków i nietoperzy związanych z budynkami*” Wydawnictwo Kadruk w Szczecinie

BOCHEŃSKI M., CIEBIERA O., DOLATA P., JERZAK L., ZBYKRYT A., 2013 „*OCHRONA PTAKÓW W MIEŚCIE*” Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

10. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Widok północnej ściany budynku A z zaznaczeniem miejsca występowania jaskółki oknówki -

1

1

Rysunek Widok wschodniej i północnej ściany budynku B

Rysunek: Półka dla jaskółki oknówki.